

'Arabella' de Richard Strauss torna al Liceu 25 anys després

Anne Schwanewilms, en aquesta producció d'*Arabella*. © Monika Rittershaus

Imatge d'una Viena decadent, en plena descomposició de l'imperi, *Arabella* és un altre capítol d'aquest retaule de la societat vienesa, en què la hipocresia i les aparences semblen amarrar tots els aspectes de la vida de la burgesia i l'aristocràcia, que Strauss va iniciar amb *El cavaller de la rosa*.

Amb el magnífic llibret d'Hugo von Hofmannsthal, autor també de les esplèndides línies argumentals d'*Elektra*, *El cavaller de la rosa* o *La dona sense ombra*, aquesta és la darrera col·laboració entre el llibretista i Strauss, tot completant sis òperes. Lamentablement, Hofmannsthal va morir abans de veure estrenada *Arabella* a Dresden el 1933.

L'òpera és un títol emblemàtic per al Gran Teatre del Liceu, on se'n faran cinc representacions entre aquest dilluns, 17 de novembre, i el dissabte 29 de novembre, ja que va ser-hi estrenat el gener de 1962, en què es va produir el debut al Liceu d'una de les sopranos més vinculades i emblemàtiques del teatre barceloní: Montserrat Caballé.

El retorn d'aquesta òpera al Liceu ve acompanyat d'un cast irrepetible, format per la soprano alemanya Anne Schwanewilms (*Arabella*), el baríton Michael Volle (*Mandryka*), la soprano valenciana Ofèlia Sala (*Zdenka*) i el baix alemany Alfred Reiter (*comte Waldner*), liderats pel director alemany Ralf Weikert, que ha substituït a darrera hora Antoni Ros-Marbà, que és baixa per malaltia.

A nivell escènic, el retorn de Christoph Loy -autor d'*El rapte del serrall* de Mozart que es va veure el 2010 al Liceu- permetrà un acostament molt satíric del món de dobles cares i hipocresia que retrata el títol straussià. En la seva visió, les paraules prendran molt importància, així com també ho farà l'evolució psicològica dels personatges, començant per *Arabella*, una dona de ciutat (en una Viena decadent, recordem-ho) que es posa com a penyora per salvar la dignitat (aparent) de la seva família. *Mandryka*, en canvi, és un home de camp, no gens acostumat a les aparences de la societat burgesa, que s'enamora sincerament d'*Arabella* en veure-la i que entén com una traïció la suposada infidelitat de sentiment d'ella.

Zdenka, germana d'Arabella que els seus pares obliguen a transvestir-se de noi perquè no poden assumir la despesa que implica el casament de dues filles, viu la complexitat psicològica d'estar enamorada en silenci de Matteo, alhora enamorat d'Arabella, i no poder expressar els seus sentiments, alhora que se sent menystinguda pels seus pares. Davant l'enamorament sobtat dels dos pretendents -Arabella i Mandryka-, Zdenka aprofita per citar el seu enamorat, Matteo, d'amagat, fent-se passar per Arabella. En ser descoberta per Mandryka la suposada traïció d'Arabella, es destapa el conflicte, que finalment es resol positivament amb les dues parelles felices. Darrere aquest conflicte amorós hi ha una severa crítica social que Christoph Loy busca mostrar per mitjà del despullament emocional progressiu dels personatges en una escenografia molt neutral que dóna el protagonisme als cantants, en els quals és molt important tenir una vessant actoral molt desenvolupada.